

EXPUNERE DE MOTIVE

privind

Propunerea legislativă de abrogare a Legii nr.169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, de modificare și de completare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, de modificare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Fenomenul infracțional în România – care cuprinde actele de corupție, marea infracționalitate și mica infracționalitate - din păcate este scăpat de sub control. Reacțiile sociale ocazionate de particularitățile acestui fenomen sunt unele deosebit de intense, mai ales în ultima perioadă de timp. Oamenii sunt preocupați în mod special de recidivă și infracțiunile săvârșite prin acte de violență .

Așa cum se poate constata, recidiva este la cote alarmante în România, fie că vorbim de recidiva propriu-zisă, fie de recidiva comună, adică antecedenta penală. Dacă recidiva propriu-zisă se întâlnește în rândul condamnaților în proporție de aproximativ 40% , probabil cea mai mare rată din U.E., antecedenta penală – recidiva improprie- ajunge la cote care depășesc 60%.

Acestea sunt date care dovedesc că unul dintre scopurile pedepsei nu este realizat în România, și anume cel privitor la reintegrarea socială și evitarea recidivei de către persoanele condamnate penal.

Este îngrijorătoare recrudescența faptelor penale săvârșite prin violență de către recidiviști liberați condiționat, recidiviști care au mai săvârșit în trecut astfel de fapte și care săvârșesc noi fapte în perioada scursă între momentul liberării condiționate și momentul până la care pedeapsa s-ar fi considerat integral executată. Se dovedește că funcția de prevenție prin descurajarea condamnatului, ca urmare a efectului de constrângere a executării pedepsei penale, nu este îndeplinită prin felul în care este executată pedeapsa în condițiile legislative prezente privitoare la liberarea condiționată.

Se constată o reacție socială constând în îngrijorare și revoltă, cetățenii pierzându-și încrederea că politicile penale, felul în care sunt puse în practică aceste politici penale ale guvernării actuale în ceea ce privește pedeapsa și executarea pedepsei în cazul săvârșirii unor fapte penale, în mod special a faptelor săvârșite cu violență, sunt conforme cu nevoia socială de siguranță a cetățeanului. Neîncrederea - că pedeapsa și, în mod special, executarea pedepselor și-ar atinge scopul general de descurajare

la săvârșirea unor fapte grave antisociale – este generată prin felul în care este astăzi reglementată executarea pedepsei prin Legea nr.169/2017, prin modificările pe care le-a adus această lege a „recursului compensatoriu” legislației privitoare la executarea pedepselor din Legea nr.254/2013 și Codul penal.

Sistemul penitenciar din România are nenumărate probleme, și aici amintim cele privind supraaglomerarea penitenciarelor, a spațiilor de detenție și, de asemenea, condițiile de detenție necorespunzătoare. Trebuie, însă, subliniate condițiile improprii pentru reeducarea condamnaților în penitenciare, activitatea de consiliere psihologică, desfășurarea de activități educative, toate acestea fiind aproape ineficiente.

Activitatea consilierilor de probațiune este, de asemenea, ineficientă, din cauza supraîncărcării acestora cu „dosare”; activitatea de consiliere - care are drept ultim scop creșterea gradului de siguranță socială prin sprijinirea condamnaților eliberați să se reintegreze social, să respecte legea evitând astfel săvârșirea unor noi fapte penale – este, la rândul ei, ineficientă, din cauza faptului că celor 352 de consilieri de probațiune nu li se asigură condițiile materiale necesare desfășurării activității specifice și pentru că Ministerul de justiție nu recrutează personalul de probațiune necesar.

Scopul acestei inițiative legislative este acela de a elimina perturbările sociale provocate de Legea nr.169/2017, pe de o parte, și de a modifica Codul penal pentru a spori încrederea populației în funcția de prevenție a pedepsei, care se realizează prin descurajarea condamnatului, care suportă efectul de constrângere a executării pedepsei penale. Urmărim ca pedeapsa și, în mod special, executarea pedepselor să-și atingă scopul general de descurajare la săvârșirea unor fapte grave antisociale, a faptelor săvârșite cu violență. Așa cum urmărim ca funcția de exemplaritate și cea de constrângere în cazul pedepselor pentru săvârșirea unor fapte cu violență să se realizeze prin efectuarea unei fracții mai mari din pedeapsa aplicată până la liberarea condiționată, toate având drept ultim scop reducerea recidivei. Așadar, urmărim sporirea siguranței cetățeanului român ca urmare a micșorării fenomenului infracțional, în mod special a părții acestui fenomen care constă în faptele săvârșite cu violență.

În numele inițiatorilor,

Dep. Ioan CUPȘA,

Vicelider Grup PNL